

Miljökrav som måste beaktas: Så här ska restvatten från skurmaskiner hanteras

Vatten från golvscurmaskiner får inte hanteras hur som helst och många kommuner har detaljerade regler och miljökrav angående hur det smutsiga restvattnet skall tas om hand. Rent har – som ett tydliggörande exempel – tittat på dom regler som finns i Malmö via VA Syd. Vi har också tittat på förslag till regler som Stockholm Vatten tagit fram avseende golvscurvatten från riktigt smutsiga golv på industrier och liknande.

VA SYD är ett kommunalförbund som består av Malmö och Lunds VA-verksamheter. Kommunalförbundet bildades år 2008 med syftet att kunna möta framtidstågorna i en allt mer komplex bransch. Frågan om hantering av restvatten från skurmaskiner är att av de delprojekt som VA-syd granskat och satt upp regler för. Här en kortfattad beskrivning av vad som gäller för dem som använder golvscurmaskiner inom VA SYD:s verksamhetsområde, lika med Malmö, Lund, Burlöv, Vellinge och delar av Lomma.

En grundregel stadgar att vattnet ska hanteras på olika sätt beroende på vilka tvättkemikalier som används och och beroende på vilken typ av lokal som har rengjorts.

Regel nummer ett:

Vattnet får aldrig tömmas i en dagvattenbrunn. Det gäller oavsett vilken typ av lokal som har rengjorts och vilka kemikalier som har använts. Dessa brunnar är till för regnvatten. Även om en oljeavskiljare är kopplad till brunnen är det inte tillåtet att tömma skurmaskinvattnet i en sådan brunn.

Vattnet från dagvattenbrunnar leds ofta rakt ut till närmsta vattendrag utan att renas på vägen och utan att eventuella kemikalier kan tas om hand. Skurvattnet hamnar alltså i sin helhet hos fiskar och andra småtyper i naturen.

Regel nummer två:

Golvscurvatten från köpcentrum, livsmedelsaffärer, kontor, skolor och liknande "rena miljöer" kan tömmas i det vanliga avloppet under förutsättning att bara miljömärkta rengöringsmedel används. Om andra kemikalier än miljömärkta ingår ska samråd först ske.

Stjälva smutsen från dessa lokaler kan oftast behandlas i avlopprensingsverket. Miljömärkta städkemikalier kan också brytas ner i reningsverket. Däremot kan andra typer av rengöringsmedel innehålla giftiga och/eller svårnedryckbara ämnen som kan ställa till problem i reningsverket. Sedan kan dessa ämnen hamma i naturen, antingen i det

vattendrag dit det rena vattnet leds eller via reningsverkets slam. Slammets ska vara så fritt från främmande ämnen att det ska kunna spridas på jordbruksmark.

Regel nummer tre:

Skurvatten från industri och verkstadsgolv får inte tömmas i avloppet. Detta vatten innehåller nästan alltid mycket höga halter av metaller. Oljeavskiljare är ofta dåliga på att avskilja metaller, det är alltså inte tillräckligt rening att låta skurvattnet gå via en sådan. Vattnet måste istället tas omhand som avfall (eventuellt som farligt avfall). Produktionslokaler bör därför i första hand torrsäckas. Om torrengring inte är tillräckligt kan man efter torr städning skura med enbart vatten. Detta vatten ska samlas upp och stå stilla i ca en vecka så att partiklar hamnar på botten. Sedan kan klarfasen tömmas av till avloppet och botten sedimentet skickas som avfall.

Om rengöringsmedel används är det stor risk att det inte bildas någon klarfas av betydelse så då måste hela vattenvolymen skickas som avfall.

Metallhalterna är generellt mycket höga i golvscurvatten från verkstäder och industrier. Metaller är ofta giftiga, vissa är rikligt giftiga, och inga metaller kan behandlas i reningsverket. De metaller som kommer med avloppsvattnet till reningsverket fördelar sig sedan mellan det vattendrag som tar emot det rena vattnet och reningsverkets slam. Slammets ska vara så fritt från metaller att det kan spridas på jordbruksmark.

Förslag i Stockholm

Även Stockholm Vatten Kåppala har tagit fram ett förslag till regler hur golvscurvatten från verkstadsgolv och andra tungt smutsiga golv skall hanteras. Stockholm Vatten betonar också att understökingar – som under senare år gjorts avseende golvscurvatten från rengöring av verkstadsgolv – visar att skurvattnet i de flesta fall är mycket förorenat av metaller mm.

Av detta skäl får skurvatten från rengöring av kraftigt förorenade verkstadsgolv och liknande inte heller i Stockholm obehandlat tillföras avlopps-

mätet inom verksamhetsområdet för Stockholm Vatten AB och Kåppalförbundet. Exempel på verksamheter med särskilt smutsiga golv är bilverksstäder, däckverksstäder, vissa mekaniska verkstäder, vissa metallbearbetande verkstäder, tryckerier m.fl.

Oljeavskiljare ger inte tillräckligt rening och om rengöringsmedel används kan det vara direkt olämpligt att leda skurvattnet via oljeavskiljaren.

Praktiska anvisningar

Rengöring av verkstadsgolv bör enligt Stockholm Vatten ske enligt följande:

- 1 Torrstädning genom till exempel sopning eller dammsugning.
- 2 Om torrengring inte är tillräckligt kan man efter torrstädning skura golvet med enbart vatten. Detta vatten måste genomgå slammavskiljning (sedimentering) under minst en vecka. Därefter kan vattnets klarfas hållas i avloppet. Den tjocka fasen, sedimentet, får inte tillföras avloppet utan tas om hand som avfall.

Med låg dosering av vissa rengöringsmedel kan föroreningsgarna sedimentera på samma sätt som om enbart vatten används.

3 Många rengöringsmedel förhindrar föroreningsarna från att sedimentera. Om det krävs skurning med rengöringsmedel ska skurvattnet genomgå mer avancerad rening, t.ex. kemisk fällning och sedimentering. Även i detta fall ska sedimenteringen ske under minst en vecka innan vattnets klarfas får hållas i avloppet. Ett alternativ i detta fall kan vara att samla upp allt golvscurvatten för extern behandling.